

Πρωτ. 1226

Αριθμ.

Διεκπ. 618/10-12-2018

Χριστούγεννα 2018

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 142^α
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ

Πρὸς

Τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανοὺς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ΧΡΟΝΙΑ σας ΠΟΛΛΑ καὶ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΑ!

Ἡ ἐορτὴ τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως κρύβει μέσα της κάτι πολὺ βαθὺ ποὺ ἔχει νὰ κάνει μὲ τὸν ἀληθινὸ προορισμὸ μας ὡς ἀνθρώπων. Ἡ Γέννησι τοῦ Κυρίου ἀποτελεῖ ἐκπλήρωση βαθεῖας πανανθρώπινης προσδοκίας καὶ ἐπιτομὴ τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας ἀγάπης, «οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλλυται ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον» (Ἰω. γ' 16). Εἶναι ὄντως «μέγα καὶ παράδοξον μυστήριον» τὸ πῶς ὁ Θεὸς γίνεται ἄνθρωπος καὶ εἰσέρχεται στὴν ἱστορία καὶ πῶς δι' Αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος γίνεται μέτοχος τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὸ τὸ μυστήριον συνοδεύεται καὶ ἀπὸ ἓνα συγκλονιστικὸ «σημεῖο»· εἶναι τὸ σημεῖο τῆς ἐκ Παρθένου Γεννήσεως τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου. Δίπλα σὲ αὐτὸ ὑπάρχει κάτι ἄλλο ἐπίσης ἐκπληκτικὸ καὶ θαυμαστό· εἶναι ἡ «συγκατάβασις» τοῦ Κυρίου, ἡ «κένωσις», ἡ «ἄκρα ταπείνωσις», ἡ «ἐσχάτη πτωχεία» Του. Ὁ Χριστὸς ἔρχεται στὸν κόσμον ὡς ταπεινὸ βρέφος· γεννᾶται σὲ μιὰ ἐποχὴ μεγάλης ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἐκπτώσεως· σὲ ἓνα χωριὸ ἐντελῶς ἀσήμαντο, στὴν Βηθλεέμ· «λαθὼν», δηλαδὴ χωρὶς κανεῖς νὰ Τὸν προσέξει, μέσα σὲ ἓνα σπῆλαιον ἀλόγων ζώων, ἀνακλίνεται σὲ «φάτνη» καὶ περιφρονεῖται· ἀναγνωρίζεται δὲ καὶ προσκυνεῖται μόνον ἀπὸ ἀπλοϊκοὺς ποιμένες καὶ ἀπὸ ἄλλοεθνεῖς καὶ ἀλλόθρησκους ξένους σοφοὺς, τοὺς ἐξ Ἀνατολῶν Μάγους. Τελικὰ διώκεται ἀπὸ τὴν κοσμικὴ ἐξουσία· ἡ γέννησί Του συνδέεται μὲ τὴ βίαιη

θανάτωση χιλιάδων νηπίων καὶ ἐπισυμβαίνει σὲ μιὰ στιγμή κοινωνικῆς ἀναστατώσεως, ὅπως αὐτὴ τῆς πρώτης ἀπογραφῆς. Τίποτα δὲν φανερώνει τὴ θεότητά Του· εἶναι παντελῶς κρυμμένη!

Ὁ Ὅρθρος τῶν Χριστουγέννων ἀρχίζει μὲ τὸ γνωστὸ τροπάριο «Δεῦτε ἴδωμεν πιστοί, ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστός», προτρέποντας τοὺς πιστοὺς νὰ δώσουν εἰδικὴ προσοχὴ στὸν τόπο τῆς Γεννήσεως, δηλαδὴ στὸ Σπήλαιο. Αὐτὸ τὸ «εὐτελέστατον» Σπήλαιο τῆς «ἐσχάτης πτωχείας», ψάλλουμε στὴν Α΄ Ὑμνα, «ὡς τερπνὸν παλάτιον τῆ βασιλίδι ἐδείκνυτο...», δηλαδὴ ἡ Παναγία τὸ ἀντικρὺζει νοερὰ σὰν παλάτι χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, καὶ ὁ Κύριος ὡς Βρέφος τὸ μεταμορφώνει σὲ πραγματικὸ ἀνάκτορο θείας εὐλογίας.

Μέσα σὲ αὐτὸ τὸ πάμφτωχο Σπήλαιο, ποὺ ὅμως φιλοξενεῖ τὸν ἴδιο τὸν Θεὸ ταπεινούμενον καὶ κενούμενον, «διέλαμψεν ὁ τῆς Θεότητος πλοῦτος» (Ὑπακοὴ Ὅρθρου ΚΕ΄ Δεκεμβρίου), ἄστραψε ὁ πλοῦτος καὶ «πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς» (Κολ. β΄ 9), κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο.

Αὐτὸ τὸ Σπήλαιο ἀποκαλεῖται «παράδεισος» ποὺ περιέχει ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς ἀρχέγονης Ἐδέμ· εἶναι ὅ,τι πολυτιμότερο ὑπάρχει, γιατί εἶναι θεοδέγμον, δηλαδὴ ἔχει δεχθεῖ τὸν Ἐνσαρκο Λόγο τοῦ Θεοῦ στὴν κατάστασι τῆς πλήρους κενώσεώς Του. Ἡ προσκύνησή του φέρνει στὶς καρδιές μας τοὺς θησαυροὺς τοῦ παραδείσου καὶ τὴ χαρὰ τῆς ἀναστημένης μας εἰκόνας.

Αὐτὸ τὸ Σπήλαιο, ποὺ εἶναι σκαλισμένο σὲ φυσικὸ βράχο, τὸ σεβάσθηκε ἡ ἱστορία καὶ ἰδιαίτερα τὸ τίμησε ἡ Ἐκκλησία μας· διατηρεῖται μέχρι σήμερα στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τῆς Βασιλικῆς τῆς Γεννήσεως στὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, κάτω ἀπὸ τὸ Καθολικό, εἶναι διαστάσεων δώδεκα μέτρων ἐπὶ τέσσερα καὶ ὕψους τριῶν μέτρων, φωτίζεται μόνον ἀπὸ καντήλια καὶ εἰσέρχεται κανεῖς, ἀφοῦ κατέβει δεκατρία σκαλοπάτια. Συγκεντρώνει πλῆθος προσκυνητῶν ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, ἀπὸ ὅλα τὰ δόγματα καὶ εἶναι τὸ σημαντικότερο προσκύνημα τῆς Ἁγίας Γῆς, μετὰ τὸν Πανάγιον Τάφο, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1757, μὲ διάταγμα τοῦ Σουλτάνου Ὁσμὰν τοῦ Γ΄, βρίσκεται καὶ πάλι στὴ δικαιοδοσίᾳ τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.

Στὶς μέρες μας ἔχουν ὀλοκληρωθεῖ τὰ ἔργα ἀποκαταστάσεως τῆς Βασιλικῆς τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου καὶ ὑπάρχει ἡ ἀνάγκη ἀποκαταστάσεως καὶ τοῦ Ἀγίου Σπηλαίου. Πρακτικὲς δυσκολίες δημιουργοῦν περιπλοκὴ στὴν ὅλη διαδικασίᾳ. Τὸ πρόβλημα προσφέρθηκε νὰ τὸ διευθετήσῃ ἡ Ἱερὰ Μητρόπολή μας, κατόπιν σχετικοῦ αἰτήματος τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Θεοφίλου Γ΄, μὲ τὴ

σεπτὴ εὐλογία τοῦ ὁποίου ἀναλάβουμε τὴν ἐκπόνηση τῆς μελέτης καὶ ἤδη ἀνατέθηκε τὸ ἔργο στοὺς πλέον εἰδικοὺς μελετητές.

Σκοπὸς μας εἶναι ἡ ὅλη μελέτη νὰ ἀποτελέσει ἔργο πολλῶν, ὅλου τοῦ λαοῦ τῆς Μητροπόλεώς μας, ἡ ὁποία οὕτως ἢ ἄλλως θὰ συμβάλει οὐσιαστικά. Εἶναι, ἀδελφοί μου, πράγματι μεγάλη ἡ εὐλογία γιὰ ὅλους μας νὰ συμμετάσχουμε στὸ μοναδικῆς ἱστορικῆς καὶ πνευματικῆς σημασίας αὐτὸ ἔργο. Ἦδη ὑπάρχει μιὰ προϊστορία στὴ Μητρόπολή μας· πρὸ ἐτῶν ἡ Ἑνορία τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Παιανίας εἶχε κατασκευάσει τὴ Λάρνακα τοῦ Ἁγίου Λουκά τῆς Κριμαίας, ἡ Μητρόπολή μας προσφάτως τὴ Λάρνακα τοῦ Ὁσίου Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου. Τώρα ἦλθε ἡ ὥρα γιὰ κάτι μεγαλύτερο καὶ μοναδικό· Νὰ βάλουμε τὴ σφραγίδα τῆς εὐλάβειας καὶ πίστεώς μας στὸ θεοδέγμον Σπήλαιο τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Γιὰ τὸν λόγο αὐτόν, σήμερα, ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων, θὰ διεξαχθεῖ λογία, ὥστε, ὅσοι ἐξ ὑμῶν ἐπιθυμεῖτε, νὰ γίνετε μέτοχοι τῆς εὐλογημένης αὐτῆς προσπάθειας, προσφέροντας κατὰ τὴν κρίση σας καὶ σύμφωνα μὲ τὶς δυνατότητές σας.

Θὰ μπορούσατε ἐπίσης νὰ προσφέρετε καὶ στοὺς ἱερεῖς σας ἢ ἀπ' εὐθείας στὴ Μητρόπολή μας ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε ἐπὶ ἀποδείξει γιὰ τὸν θεοφιλῆ αὐτὸν σκοπό.

Καθὼς λοιπόν, ἀδελφοί μου, βρισκόμαστε μέσα στὴν ἑορταστικὴ ἀτμόσφαιρα τῶν Χριστουγέννων, καθὼς ἡ σκέψη μας ταξιδεύει στὴ Βηθλεὲμ καὶ οἱ καρδιές μας νοερά ἐντρυφοῦν στὸ μυστήριο τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως, ἃς ἀποδώσουμε ὕμνους καὶ δοξολογία «τῷ ἐν Σπηλαίῳ τεχθέντι καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθέντι διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστῷ τῷ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν» καὶ μαζὶ μὲ τοὺς Μάγους καὶ τοὺς ποιμένες, ἃς προσφέρουμε ὡς Μητρόπολις τὸ δῶρο τῆς καρδιᾶς μας γιὰ «τὸ Σπήλαιον τῆς Βηθλεέμ».

«ΚΑΛΑ ΚΑΙ ΑΓΙΑΣΜΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ» καὶ

«ΚΑΛΗ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ ΝΕΑ ΧΡΟΝΙΑ».

Μετὰ πολλῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἐνανθρωπήσαντι ἀγάπης,

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς Νικόλαος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Νὰ ἀναγνωσθεῖ ἀντὶ κηρύγματος κατὰ τὴν Θεία Λειτουργία τῆς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων.